OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Hallinto- ja ohjausosasto
Niina Puolusmäki, budjettineuvos 29.9.2025

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan kunta- ja hyvinvointijaosto

Lisäselvitys

Ulkomaalaisten vankien siirtäminen kotimaidensa vankiloihin

Suomen vankiloissa oli vuoden 2025 elokuussa noin 850 ulkomaalaista vankia. Näistä vajaa 400 oli tutkintavankeja, joiden osalta myös tutkinnalliset syyt edellyttävät täällä säilyttämistä. Lisäksi osa rikoksesta tuomituista vangeista, eli niin sanotuista vankeusvangeista suorittaa niin lyhyitä vankeusrangaistuksia, ettei siirtäminen ole käytännössä mahdollista tai järkevää. Suomessa suurin osa ulkomaalaisten vankeusrangaistuksista tulee huumausaine- tai liikennerikoksista, jotka usein ovat liian lyhyitä siirron toteuttamiseksi.

Vankien siirtoon sovelletaan kolmea kansainvälistä säännöstöä. Pohjoismaiden välillä siirtäminen perustuu kussakin maassa voimassa olevaan yhdenmukaiseen lainsäädäntöön[1]. Euroopan unionissa siirtäminen tapahtuu vankiensiirtopuitepäätöksen (2008/909/YOS) nojalla. Niin sanottuihin kolmansiin valtioihin sovelletaan Euroopan neuvoston tuomittujen siirtämistä koskevaa yleissopimusta (SopS 13/1987) ja sen lisäpöytäkirjaa (SopS 42/2001). Näitä sovelletaan myös Euroopan neuvoston ulkopuolisiin valtioihin, jos valtiot ovat ne hyväksyneet.

Suurimman kansallisuuden ulkomaalaisissa vangeissa muodostavat virolaiset. Tällä hetkellä Suomen vankiloissa on hiukan yli 100 virolaista. Siksi yhteistyötä ulkomaalaisten vankien siirtämisen edistämiseksi on tarpeen tehostaa erityisesti Viron kanssa. Samalla on pyrittävä vaikuttamaan yleisesti siihen, että vankien siirtoa koskeva EU-sääntely on mahdollisimman tehokasta.

Hallitusohjelman mukaan hallitus edistää ulkomaalaisten vankien siirtämistä kotimaidensa vankiloihin. Tämä on erityisen tärkeää nyt, kun suljettujen vankiloiden vankipaikat alkavat olla täynnä. Valtioneuvoston tutkimussuunnitelmaan 2025 sisältyy tutkimushanke ulkomaalaisten vankien siirron ja maasta poistamisen edellytyksistä. Tarkastelukohteena tulee olemaan ennen kaikkea, kuinka vankien siirtämistä koskevia menettelyjä voidaan tehostaa.

[1] Neuvoston puitepäätös 2008/909/YOS, ns. vankiensiirtopuitepäätös.

Oikeusministeriössä valmistellaan arviomuistiota vankipaikkojen vuokraamisen mahdollisuuksista Virosta. Muistiossa käsitellään Ruotsin ja Viron välistä sopimusta vankipaikkojen vuokraamisesta verraten tämän mukaisia kustannuksia kansallisiin vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon kustannuksiin. Lisäksi tarkastellaan, millaisia oikeudellisia reunaehtoja asiassa vaikuttaisi olevan, jos kysymys olisi henkilön siirtämisestä suorittamaan rangaistustaan Viroon ilman henkilön suostumusta ja ilman henkilön liityntää Viroon.

Rikosseuraamuslaitoksen työntekijöiden sairauspoissaolojen määrä

Vuonna 2024 poissaoloja oli keskimäärin 15,4 työpäivää/htv. Vuodelle 2025 sairauspoissaolojen arvio on 15,5 työpäivää/htv.

Lisätiedot:
Budjettineuvos Niina Puolusmäki p. 02951 50103, (etunimi.sukunimi@gov.fi)